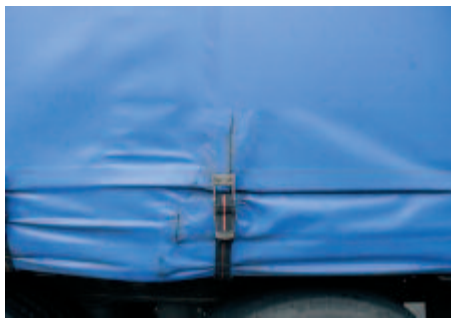

LADINGDIEFSTALLEN IN TURNHOUT

“VAN DE *CAMION* GEVALLEN?”

De kordate aanpak in het arrondissement Turnhout van het fenomeen ladingdiefstallen en andere vrachtwagengerelateerde criminaliteit heeft al menige dadergroep voor de rechtbank gebracht. De federale gerechtelijke politie (FGP) en het parket zitten er op dezelfde golflengte. Bovendien is een mouw gepast aan de spreekwoordelijke kink in de kabel: de samenwerking met politie en gerecht in Nederland. Een vlotte samenwerking is nodig om zo'n grensoverschrijdend fenomeen efficiënt te bestrijden. Aan het woord: commissaris Jacques Struys, teamleider autozwendel-ladingdiefstal (AULA) van de FGP Turnhout en substitute Lieve Vanermen, fenomeenmagistraat bij het parket.

TURNHOUT – Ladingdiefstallen en vrachtwagengerelateerde criminaliteit zijn allerm minst een randverschijnsel. Hun impact op de maatschappij is aanzienlijk. Dievenbendes creëren een onveiligheidsgevoel bij chauffeurs. En de economische schade bij de transport- en verzekeringssector valt niet weg te cijferen. Ook de staat derft inkomsten, want de helers die de van-de-camion-gevallen koopwaar aan de man brengen, ontduiken belastingen en accijnzen.

Zijn ladingdieven ‘kruimeldieven’? *Jacques Struys*: “Neen. Het gaat om goed georganiseerde (rondtrekkende) dadergroeperingen die professioneel te werk gaan. Afhankelijk van het type ladingdiefstal – wij onderscheiden vier categorieën: diefstal van een trekker en/of oplegger, cabinediefstal, diefstal van deelladingen en diefstal van onderdelen – hebben we te maken met verschillende nationaliteiten. Wat de eerste categorie betreft, namelijk de diefstal van een trekker en/of oplegger, gaat het in 80% van de gevallen om Nederlanders. Deze ladingdieven situeren zich op een hoog niveau in de criminele piramide; ze zijn ook actief in de drughandel. De cabinekraken worden dan weer gepleegd door dadergroepen uit Oost-Europa, meestal Roma-zigeuners. Zij stelen de bezittingen van de chauffeurs (gsm, laptop enz.) en brengen dat aan de man in cafés in grootsteden.”

Ladingdiefstal is een fenomeen van georganiseerde criminaliteit, een prioriteit van het nationaal veiligheidsplan, en dus een materie voor de federale (gerechtelijke) politie. In Turnhout is een fenomeenmagistraat aangesteld die alle onderzoeken naar ladingdiefstallen en vrachtwagengerelateerde diefstallen binnen het gerechtelijk arrondissement aanstuurt en begeleidt tot en met het vonnis. Voor een goed begrip: het parket en het FGP-team starten onderzoeken naar aanleiding van feiten die in het gerechtelijk arrondissement Turnhout worden gepleegd. Als blijkt dat andere nationale of internationale feiten aan eenzelfde dadergroepering kunnen worden toegeschreven, worden die in één onderzoek samengebracht.

Het feit dat het om georganiseerde misdaad gaat, opent perspectieven op onderzoeksvlak.

Lieve Vanermen: “Telefoontaps en de brede waaier van bijzondere opsporings-

‘t Is al gebeurd dat een controleactie door de wegpolitie heeft geleid tot de ontdekking en inbeslagname van een gestolen lading.”

“ *Lieve Vanermen*

we moesten zelf over de grens gaan ‘shoppen’ om iets gedaan te krijgen

methoden (BOM) zijn inderdaad geen overbodige luxe om dadergroepen te identificeren en bewijslast te verzamelen. Trouwens, uit ervaring weten we dat we steeds attent moeten blijven. We mogen ons niet blindstaren op één techniek, want de daders leren uit hun fouten. Ook een criminele ezel stoot zich nooit twee keer aan dezelfde steen.”

De korte klap

Jullie werken target-gericht en focussen op de daders. Wat met de buit?

Lieve Vanermen: “Het is altijd onze betrachtting om een dadergroepering zo breed mogelijk in kaart te brengen en de hele keten, van dief tot heler, bloot te leggen. Om die reden koppelen we een financieel luik aan het onderzoek. Je moet ze raken waar het het meest pijn doet: in de geldbuidel. Maar, tegelijk mogen we het slachtoffer niet in de kou laten staan en moeten we aan diens belang denken. Daarom kiezen we soms voor ‘de korte klap’: zoeking, inbeslagname, arrestatie, de buit snel recupereren en die teruggeven aan de benadeelde.”

Jacques Struys: “De korte klap kan ook op toeval berusten en hoeft het onderzoek niet per se in het gedrang te brengen.

De wegpolitie is als partner incontournable?

Jacques Struys: “Uiteraard. Zij zijn onze ogen op het terrein. Dankzij o.a. de

De littekens in de dekzeilen zijn de signatures van ladingdieven. Met een breekmes maken ze kijkgaten en verschaffen zich zo moeiteloos toegang tot hun buit.

observaties door de wegpollitie – het waarnemen van ‘verdachte handelingen’ – en het gebruik van BOM hebben we 87 feiten van cabinediefstal op parkings langs autosnelwegen kunnen linken aan een Oost-Europese bende. Dat fenomeen is sinds juni 2006 in de kiem gesmoord.”

Is ook de lokale politie betrokken partij?

Jacques Struys: “Ja. Diefstal van een trekker of oplegger gebeurt meestal op een industrieterrein. De lokale politie doet daar de vaststellingen. Dat is erg belangrijk, want hoe gedetailleerder het procesverbaal (categorie, werkwijze, buit enz.), hoe vlotter het onderzoek kan verlopen. Soms nodigen wij de rechercheurs van de lokale of van de wegpollitie uit om deel te nemen aan een huiszoeking om hen inzicht te geven in het fenomeen. Die betrokkenheid wordt gewaardeerd.”

Shoppen in Nederland

Stelen in België, helen in Nederland. Dat noopt tot samenwerking met

de noorderburen?

Lieve Vanermen: “Vroeger liep die samenwerking wel eens spaak. Het onderzoek botste tegen de grens.

Rechtshulpverzoeken vielen soms in dovemansoren, of we bleven op onze honger zitten na een ‘njet’.

Eigendomsdelicten waren geen prioriteit in Nederland. We moesten zelf over de grens gaan ‘shoppen’ om iets gedaan te krijgen. Nu waait er een andere wind. Er is een referentiemagistraat aangeduid als vast aanspreekpunt, die alle info centraliseert. Ik stel vast dat rechtstreeks contact de efficiëntie ten goede komt. Bij rechtshulpverzoeken kunnen we nu rekenen op tekst en uitleg. Dat laat ons toe om kort op de bal te spelen. Da’s ook nodig, want een lading die gisteren is gestolen, kan morgen al op de markt zijn gebracht.”

En vinden de politiediensten elkaar ook?

Jacques Struys: “De manier van werken verschilt er grondig. Wij werken fenomeen-gericht, in Nederland rechercheert men projectmatig. Recent is er toch een vast

projectteam opgericht. Dat zal de informatie-uitwisseling en de coördinatie van de onderzoeken over de grenzen heen vast en zeker optimaliseren. Bovendien kunnen we nu onze onderzoekspraktijken enz. onderling toelichten.

Het gerechtelijk beleid en de politionele expertise vulden elkaar in Turnhout al perfect aan! Nu we ook de grensoverstijgende samenwerking met politie en gerecht in Nederland stroomlijnen, zal dit zeker leiden tot nog meer positieve resultaten. Bovendien is dit een duidelijk, ontradend signaal naar de daders toe, namelijk dat het oversteken van een landgrens niet langer een vrijgeleide tot straffeloosheid is.”

Lieve Vanermen: “Ten slotte maken we ook werk van sensibilisering naar de transportsector zelf toe. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat we in de weer zijn om de problemen op te lossen. Tegelijk hameren we op het nemen van technopreventieve maatregelen. Want voorkomen blijft beter dan genezen.” ■

